

Nutritivni status i držanje djeteta učenica 5.razreda osnovnih škola Bjelovarsko-bilogorske županije

Ivana Ceronja¹, Zrinka Puharić², Ivan Filić²

¹Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije

²Visoka tehnička škola Bjelovar, Stručni studij sestrinstva

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji 10% dječje populacije je pretilo. U Hrvatskoj su podaci slijedeći: u osnovnoj školi (OŠ) pretilo je 13,97% dječaka i 12,34% djevojčica, u srednjoj 13,20% dječaka i 10,45% djevojaka, a na fakultetu 19,52% mladića i 12,94% djevojaka. Prema podacima studije „Ponašanje u vezi sa zdravljem u djece školske dobi“ (HBSC) u Hrvatskoj je trenutno na dijete ili misli da bi trebalo smršaviti 34% dječaka i 38% djevojaka u dobi od 11 godina, 35% dječaka i 50% djevojaka u dobi od 13 godina, 26% dječaka i 57% djevojaka u dobi od 15 godina. Djeca školske dobi trebaju imati pet obroka dnevno, tri glavna i dva međuobroka, koje treba uzimati u pravilnim vremenskim razmacima.

Cilj rada je ispitati nutritivni status i držanje djeteta učenica petih razreda OŠ Bjelovarsko-bilogorske županije (BBŽ).

U istraživanju je ukupno sudjelovalo 350 učenica petih razreda OŠ. Prosječna dob sudionika je približno 11 godina ($M=10.48 \pm SD=0.75$). Anketirane su posebno konstruiranim upitnikom, anonimno prilikom sistematskog pregleda gdje im je mjerena tjelesna težina i visina.

Rezultati: Normalnu uhranjenost ima 77,5% djevojčica, pothranjeno je 3,5%, a prekomjerno teško i pretilo 19,0%. Statistički značajno prekomjerno teških i pretilih ima u seoskim sredinama u obiteljima s nižom obrazovnom strukturom (44:22). Na dijete je barem jednom u životu bilo 43% ispitanih djevojčica, a trenutno je provodi 32% djevojčica. Njih 90% ima prekomjernu tjelesnu težinu ili pretilost, dok je 10% u kategoriji normalno uhranjenih. Niti jedna djevojčica nije pod nadzorom stručnjaka, a dijete su pronašle u časopisima (88,5%), na internetu (10,0%) ili su im preporučile prijateljice (1,5%).

Zaključak: Naša županija slijedi trendove globalne epidemije pretilosti i dijete bez nadzora. Potreban je dodatni napor medicinskih i prosvjetnih stručnjaka na smanjenju trenda mršavljenja djece bez nadzora i kontrole, kao i preventivni programi usmjereni na psihološku pomoć djeci i roditeljima s poremećajima prehrane.

Ključne riječi: školska djeca, pretilost, mršavljenje djece